

staatsbosbeheer

Jaaroverzicht

2024

Handen uit de mouwen

Zet alvast in je agenda:

18 januari, 1 februari, 22
februari, 20 september,
18 oktober, 1 november
(Nationale Natuurwerkdag),
22 november 2025

v.l.n.r. Bertwin Bergman, Carl Zuhorn, Diederik Beuzekom,
Yoram Olde Riekerink, Folkert Keizer (vrijwilliger), Pieter Schaper,
Jan Meijer (ecoloog). Vooraan: Anke Bruin – Kommerij,
Frederika Breijer en Annemieke op 't Hof.

Beste eilanders en gasten,

In dit jaarbeeld willen we graag laten zien wat de resultaten zijn van ons natuurbeheer van de afgelopen paar jaar. Grote projecten, zoals de kerven in de zeereep, het duinherstelproject Meeuwenduinen en Kooisplek en het bijplaatsen van Rotterdamse konijnen. Maar ook uitbreiding begrazing, waaronder de geiten met draadloos raster. Ook aandacht voor onze 'Handen uit de mouwen'-vrijwilligers.

Veel lees en kijkplezier!

Kerven

We hebben afgelopen jaren op zes locaties in de zeereep zogenaamde kerven in de duinen aangebracht. Pakketten helm en gras werden verwijderd. Wit zand kwam terug. Bij harde wind uit het Westen/Noordwesten beginnen de duinen op die plekken weer te 'roken'; je ziet letterlijk kilo's zand het binnenduin inwaaien. Achter de zeereep ligt veel zand en enkele honderden meters landinwaarts komt dus een laagje zand tussen de vegetatie. Dit noem je overpoederen. Een brede stevige zeereep is sterker dan een steile

dunne zeereep. Bij een paar kerven hebben we zogenaamd 'na-beheer' gedaan, zowel machinaal als met vrijwilligers met de hand. Dus nog een keer de overtollige helm weghalen. We zien heel duidelijk dat het effect heeft. In het voorjaar en vroege zomer waren complete duinhellingen paarsblauw van de duinviooltjes. De waardplant van de zeldzame duinparelmoervlinder. Dus afgelopen zomer een mooie toename van deze vlinder.

Handmatig helm verwijderen in de kerf bij Pad van 20 | Foto: Elsje de Ruijter

Project Meeuwenduinen en Kooisplek

Enorme machines in de Meeuwenduinen en op Kooisplek waren er eind vorig jaar te zien. Met ogenschijnlijk grof geweld werden struiken en dikke graspakketten verwijderd. Kaal zand kwam er voor terug. Ook hier hetzelfde doel; open duinlandschap behouden en biodiversiteit vergroten. Binnen een jaar waren de eerste resultaten al zichtbaar. Onze ecooloog Jan Meijer houdt goed in de gaten wat de ontwikkelingen daar zijn. Binnen een jaar groeiden er al heelblaadje en waterranonkel. De verwachting en hoop is dat ook de moeraswespenorchis, parnassia en waterpunge zich daar gaat vestigen. Ook kranswieren en fonteinkruiden zouden er kunnen gaan groeien. Al deze planten dragen bij aan de broodnodige biodiversiteit in de vochtige kalkrijke duinvalleien.

Duinherstel Meeuwenduinen 2023

Meeuwenduinen 2024

Konijnen

Met het uitzetten van konijnen vanaf de Maasvlakte bij Rotterdam in januari 2023 kregen we landelijke belangstelling van de pers. Hartstikke leuk natuurlijk. Ook hier weer was (en is) het doel om de duinen open te houden, door de konijnenstand te vergroten. Konijnen zijn een zogenaamde sleutelsoort in het duinlandschap. In een vitaal duin horen ze gewoon thuis. Ze graven holen, er ontstaat kaal zand wat ook weer kan gaan stuiven. De dikke graspakketten worden dan overstoven met zand. Op zuidkanten van duinzandhellingen

kunnen zandhagedissen zich opwarmen. En in oude konijnenholen kunnen tapuiten en bergeenden gaan broeden.

We hebben al kleine oortjes kunnen zien, dus ook dat doen ze goed. Met de wildcamera's houden we ze in de gaten, we doen ook keutelellingen (ja, we hebben een bijzonder vak). Ook zien we veel nieuw gegraven holen in de buurt waar we ze bijgeplaatst hebben. Op 2 november jl. hebben we voor de derde maal 30 konijnen van de Maasvlakte op ongeveer dezelfde locatie uitgezet.

Foto: Albert-Henckel

Draadloze begrazing met Nederlandse landgeiten.

Na een proeftijd van enkele maanden, bleek dat het goed mogelijk is om draadloze begrazing toe te passen op verschillende locaties. Inmiddels zijn we twee jaar verder.

Hoe werkt het ook alweer?

De geiten krijgen een halsband met een kastje om, via een app kan dan een gebied ingetekend worden, als de geiten de grens van dit gebied naderen gaat er een geluidssignaal af, als ze dan doorlopen wordt dat geluid harder, als ze dan nog doorlopen krijgen ze een lichte elektronische prikkeling. Deze is beduidend minder krachtig dan vast schrikdraad van een raster. Collega's die het beheer over deze app hebben kunnen per geit zien waar ze lopen, hoe vaak ze in de buurt van het draadloze raster zitten of er uit gaan. In de aanloopfase zijn ze echt wel eens uitgebroken. Dat gebeurde vroeger zonder GPS-kastjes ook wel eens, Gerard Koster Joenje legde dat prachtig vast. Eén geit bleef hardnekkig de vrijheid kiezen, deze is naar de wal gebracht. Afgelopen zomer hebben er zelfs geiten draadloos op het

Foto: Vlieland Plaatjes

Vuurboetsduin gestaan en gelukkig hebben zich geen vervelende situaties voorgedaan met loslopende honden. Want er is nu geen fysiek raster, dus loslopende honden kunnen gewoon naar de geiten. Op dit moment hebben we in totaal zo'n 70 geiten die dus op diverse plekken het duin openhouden. Want dat is de bedoeling. We moeten zuinig zijn op ons open duinlandschap. Heel veel beheerwerkzaamheden zijn daarop gericht.

Samenwerking in optima forma

Oef, al dat water in de duinvalleien wat maar niet wegging. Het zorgde in ieder geval voor een mooie samenwerking tussen Bouwbedrijf Tj. Dijkstra, de drie fietsverhuurders, Gemeente Vlieland en Staatsbosbeheer. Gezamenlijk werd er een tijdelijke loopbrug nabij Pad van 30 over een ondergelopen stuk fietspad geplaatst. Zo konden veel Vlielanders en gasten toch vanaf het Paasweekend hun geliefde rondje Vlieland lopen/fietsen.

V.l.n.r. Dušan Vuletić, Christa Vorentjes, Folkert Keizer, Yoram Olde Riekerink

Foto: Leo Hans Sterenberg

Handen uit de mouwen resultaten

Er zijn klussen waar we geen machines bij kunnen gebruiken, omdat die teveel schade veroorzaken in het landschap. Veel handwerk met veel handen is dan de oplossing. Daarom organiseren we al een paar jaar de zogenaamde 'Handen uit de mouwen' dagen. Zes zaterdagen per jaar vragen we eilanders en

gasten om samen een klus te klaren. Inmiddels kunnen we rekenen op ongeveer 10 tot 15 mensen die bijna altijd klaar staan. We hebben al op diverse locaties handmatig natuurbeheer gedaan. In Bomenland, maar ook dichterbij het dorp zoals het heide/cranberry veldje naast Stortemelk, Achter Neele Meu's Nol. De werkzaamheden bestaan eigenlijk altijd uit het open houden van het duinlandschap of zoals in Bomenland het openhouden van het voormalige weilandje waar nu de bijenkasten staan. Naast het samenwerken ontstaan er ook mooie gesprekken met elkaar. De vrijwilligers en wij ook vinden deze dagen altijd leuk, gezellig en nuttig. En altijd weer blijkt dat vele handen licht werk maken. Op de voorkant van dit jaaroverzicht staan de data voor 2025.

Weilandje Bomenland

Dank aan alle harde werkers!

QR-code getijdentabel

Via deze QR-code is de getijdentabel voor Vlieland Haven in 2025 te zien.

Posthuys-Wad = plus 1 uur
Noordzeestrand Badhuys = min 15 minuten

<https://getij.rws.nl/data2025/pdf/hwlv-VLIELHVN-20250101-20251231.pdf>

Grijze duinen zijn niet grijs | Foto: Jan Meijer

Is dat nou allemaal wel nodig, al dat natuurbeheer?

Tja, daar kunnen we een boom over opzetten, misschien wel een heel bos. Als wij als natuurbeheerders nou eens niets zouden doen dan groeit Vlieland vol met dikke graspakketten, struiken en uiteindelijk bomen. Het open duinlandschap verdwijnt dan helemaal en de daarbij horende unieke soorten planten, dieren, insecten, reptielen en vlinders ook. Het duinlandschap wat er op Vlieland veel is (het natuurtype grijze duinen) is uniek in Europa. Daarom hebben we de verantwoordelijkheid ons in te spannen om dat op z'n minst te behouden.

Daarbij komt ook dat Vlieland leeft van het toerisme, de gasten komen voor de eilander natuur, de rust, stilte, sfeer en de duinen horen bij de zogenaamde eilandbeleving.

Hoe meer variatie in het landschap hoe beter. Waar je ook bent op Vlieland, je weet dat je op een eiland bent, je proeft het, je ruikt het. We vragen aan iedereen om met respect met deze natuur om te gaan.

Dus ja, natuurbeheer is nodig.

Kooisplek

Nieuwe kerf west van Pad van 20.

Om nog meer te genieten van al het moois dat Vlieland biedt, volg ons hier:

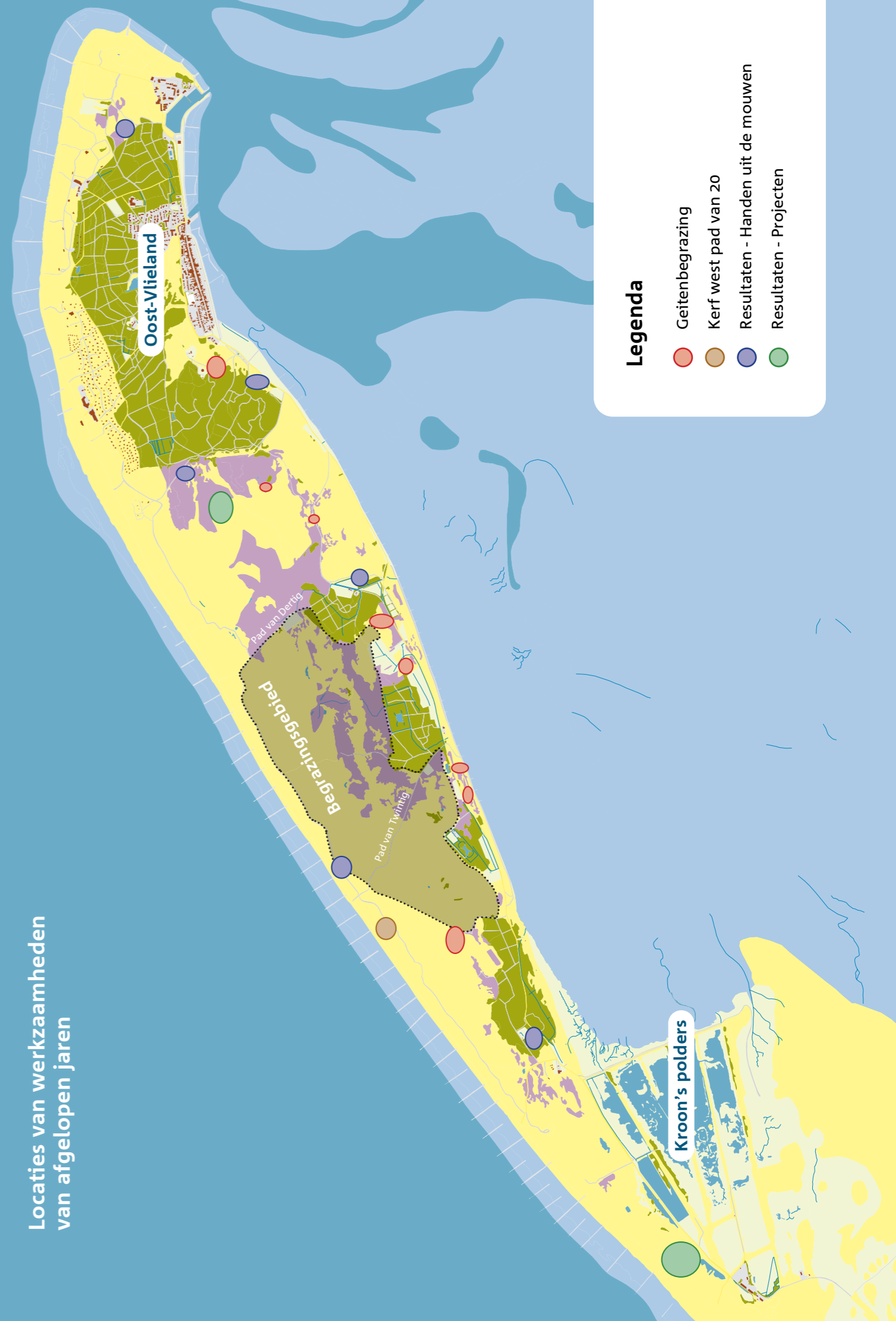
X (voorheen twitter):
@Bosw8erBertwin
@annemiekeophof

Insta:
@Staatsbosbeheervlie
@anke_vlie
@annemiekeophof

Bluesky:
@ankeopvlie.bsky.social

Of abonneer je op ons weblog:
www.boswachtersblog.nl/vlieland

Locaties van werkzaamheden van afgelopen jaren

Legenda

- Geitenbegrazing
- Kerf west pad van 20
- Resultaten - Handen uit de mouwen
- Resultaten - Projecten

Staatsbosbeheer team Vlieland

Annemieke op 't Hof
teamleider
bestuurlijk, contracten, provinciaal
managementteam

Bertwin Bergman
boswachter beheer
projecten, boa,
voorbereiden werkzaamheden
bos- en natuurbeheer

Pieter Schaper
boswachter publiek
recreatieve voorzieningen, bebording,
veldwerk, motorzagen, surveillant

Carl Zuhorn
boswachter ecologie
monitoring, flora- en faunacheck

Anke Bruin-Kommerij
boswachter publiek
publicaties, blog, sociale media,
kampeerterrein De Lange Paal,
excursies, educatie

Frederika Breijer
boswachter publiek
kampeerterrein De Lange Paal,
administratie, facilitair

Diederik Beuzekom
boswachter beheer
trekker chauffeur, maaiwerk,
veldwerk, motorzagen

Yoram Olde Riekerink
boswachter beheer
vee-verzorging, veldwerk,
motorzagen

We hebben in oktober afscheid genomen van Miriam Kikstra-Verwoerd. Een hele fijne en goede collega. We hebben met veel plezier samengewerkt, maar we snappen de keuze die ze heeft gemaakt.

In september hebben we afscheid genomen van leerlingen Christa Vorentjes en Max Burgerhout, die waren een schooljaar lang bij ons en gingen één dag in de week naar school.

Ook hadden we 6 stagelopers: Neel Segerink, Nova Busscher, Jens Kikstra, Tijn de Boer, Anne Koos Dam en Jens de Vries.

Wist je dat we ook ruimte bieden aan jonge Vlielanders om bij ons stage te lopen? Wil je iets gaan doen in de groene sector? Staatsbosbeheer Vlieland is een erkend leerbedrijf, kom eens langs, bel of e-mail om te kijken wat er mogelijk is.

Staatsbosbeheer Vlieland
Dennenlaan 4
8899 BM Vlieland

T 0562 – 451304
E vlieland@staatsbosbeheer.nl

Mis niets en abonneer je op ons blog:
www.boswachtersblog.nl/vlieland